

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

5-йил чиқиши
10 январь 1970 й.
ШАНБА
№ 8 (1074).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЯГОНА ОИЛАДА

И. НОВИКОВ.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари

Халқлар дўстлиги! Биз учун бу сўзлар нақадар қадри. Октябрь тугъили туғилган совет халқи қисмати тушган жуда кўп синонларда чинқан бу сўзлар ва шундан мероси биз ёзганда келди ва ёзганда. Советлар мамлакатининг қадридон тарихи ана шу сўзларда ўз ифодасини топди.

1917 йилда Петроградда ва Москвада революция бўри бошланганда бу ёрун барча чет улклар — Сибирь, Туркистон, Закавказье ва бошқа жойларда кишилар қалбиде акс садо берди.

Чор самодержавиясининг пойдевори чил-ларин бўлди. Улуғ Ленин раҳбарлик қилган коммунистлар партияси ўз программасига Россияда илпичи барча миллатлар ва элатларининг тенг ҳуқуқли бўлиш талабини ёзиб қўйди. Октябрь галабасидан бошлаб алвонига дўстлик, биродарлик, бирлик абадий ёзиб қўйилган кўп миллатли социалистик давлатимиз ташкил топа бошлди.

Совет Иттифоқиде миллий давлат курилшининг марксча-ленинча принциплари ўз ифодасини топди. Тенг ҳуқуқли социалистик миллатларининг биродарларча ҳамкорлиги, халқларининг бузимас дўстлиги кўп миллатли давлатимиз мустақамлигининг негизини ташкил этди. Давлат фаолиятида бутун жамаитини манфаатлари, ҳар бир миллат ва элатининг таракқийти сисвий, иқтисодий, маданий эҳтижлари билан ўйланган кегади. Совет халқининг гойий-сисвий бирлиги, кўп миллатли давлатимизнинг бардошлилиги ва мустақамлигини давр синондан муваффақиятли ўтди.

Совет Россия империясидеги барча миллатларининг биродарларча дўстлик алоқалари Чор самодержавиясига қарши, помешчилар ва капиталистлар зулмига қарши биргаликда олиб борилган кураш йилларидаёқ мустақамланди. Марксча-ленинча гоялар кудрати билан, большевикларнинг ҳормай-томай олиб борган ташкилотчи фаолияти билан мустақамланган қардош халқларининг жанговар билиригн граждандар урушининг суроли йилларида революцион жангларда тобланди. Уларнинг яқиндан ҳамкорлиги, бегараз ўзаро ёрдами очарчилиги ва вайронатарчилиги қисқа завр ичиде энгиб ўтиб, ҳар жихатдан қолоқ бўлган мамлакатни гуллаб-яшнаётган кудратли давлатга — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига айлантириш имкони берди.

Халқларимиз дўстлигининг мустақамлиги Улуғ Ватан уруши оловларида катта синондан ўтди. Совет ватанпарварларининг кўп миллионли оммаси фашист босқинчи қўшунларига қарши ҳаёт-мамот жангига отланди. Улар маюлатли, социалистик ватанига садоқатли кишилар эдилар. Улар руслар, украинлар ва белоруслар, Кавказ ва Урта-Осиё, Волгабуйи ва Молдавия халқлари, барча иттифоқдош республикаларининг ўғли ва қизлари эдилар.

Ҳамма билан бир қаторда ўзбек халқи ҳам маккор душман устидан галабани татминлашга ҳисса қўйди. Уруш йилларида ўзбекистон мамлакатимизнинг гитлерчилар томонидан вақтинча босиб олинган ерларини ташлаб чиқшга мажбур бўлган кишиларни ўз бағрига-меҳмондўстлик билан қабул қилганларини оёламай бўлмайди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Урток Л. И. Брежнев ўзбекистон ССРининг ва ўзбекистон Коммунистик партиясининг 40 йиллигига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантанали мажлисда бундай деган эди:

«Республика меҳнаткашлари халқ ҳўжалигини бор нарсидан даярли ҳақмасини фронга беришга ҳаракат қилдилар. Даҳшатли уруш йиллари ўз тутилган жодаларини, ўз фабрика ва заводларини, даядаларини вақтинча ташлаб кетишга мажбур бўлган миллионлаб аёллар ва болаларни, кекса оналарини ва ота-оналарини ўзбек халқи ўз туғишларини каби қардошларча кутиб олиб, унингни тўридан жой берганини, ёрдам қўратганини барча совет кишилари яқин эслайдилар. Буни, ўртоқлар, асло унутиб бўлмайди».

Хозирги кунда совет халқи коммунист кураётиб, ўз кўламини мураккаблиги жихатидан мисли кўрилмаган ишларни амалга оширатган даврда социалистик миллатлар қардошларча ҳамкорлигининг ҳаётбахш кучи янда ёркин намоён бўлмоқда. Атомдан тинч мақсадларда фойдаланишда ва кўрқ ерларни ўзлаштиришда, ултра ГСлар курилшида ва космосни эгаллашда, индустриянинг янги арсеналларини ривожлантиришда ва социалистик қишлоқ ҳўжалигини янда юсаятиришда бу

куч намоён бўлмоқда. Ҳар бир совет республикасининг иқтисодий ва маданий жихатдан мисли кўрилмаган дараванда гуллаб-яшнашда бу куч кўриниб турибди.

Ўзбекистон, Чор Россиясининг қишлоқ ҳўжалиги ибтидоий, аҳолиси бутунлай саводсиз, феодал бун муносабатлари аслар бун давом этиб келган бу қолоқ ўлкасининг келажакини буржуазия тарихчилари қора бўёқлар билан кўрсатиб баҳорат қилган эдилар. Масалан, 1906 йилда чиққан «Тарбия ахбороти» («Вестник воспитания») журналида Урта Осиёда саводсизлики тутатиш учун 4600 йил керак бўлади деб ҳисоблаб чиққан эдилар.

«Аврора» залпидан сўнг ярим асрдан сал зиёдроқ вақт ўтди. Бугунги кунда биз ўзбекистонинг тенг совет республикалари орасида ҳам иқтисодий, ҳам миллий жихатдан озод ҳолда кўриб турибимиз. Биз социалистик индустриясини кенг ривожлантириш ва қишлоқ ҳўжалиги механизациялантирилган, маданияти ва фани юксак даражада кўтарилган, қайта тикланган, гуллаб-яшнаётган ўлкани кўриб турибимиз. Биз ўзбекистонини Завафшон олтиндан, Газли зангори ёқилтисидан, умумхалқ тўқин дастурхонига кўйилмаётган махсулотларининг қўлаб турларидан билиб оламиз. Биз ўзбекистонини совет фани ва техникаси, адабиёти ва санъати ҳазинасига ўз ҳиссаларини қўшаётган ўнлаб танили олимлар, ёзувчилар, артистлардан таниимиз. Тарихдан қисқа муддат ичиде феодализмдан социализмга булган йўл босиб ўтмиди. Совет ҳўкимиятининг, социалистик тўзумининг, ленинча миллий сисбатининг кучини нима бундан ҳам ёркинроқ акс эттира олади!

Ўзбекистон пойтахти Тошкентда табиий офат ҳужум қилган кунларда совет халқларининг дўстлиги, уларнинг, бир-бирларига ёрдам беришга тайёрликлари бутун улдуворлиги билан намоён бўлди.

Тарих кўп зилзилаларни ва бошқа табиий офатларни билди. Бундай табиий офатлар напистилик дунда аввало меҳнаткашлар елкасига оғир юк бўлиб тушади, табиий офатнинг даҳшатли излари йиллар давомида санланиб қолади.

Тошкент зилзиласи ҳам чакана талафот етказмади. 78 миңдан зиёд оила бошонасиз қолди. Қўлаб мактаблар, касалхоналар, магазинлар, ошхоналар, саноат қорхоналари ишдан чиқди. Кўчалар ва кварталлар харобага айналди. Шаҳарни тиклаш учун неча-неча йиллар керак бўладигандек туюлган эди.

Аммо биз совет даврида яшамоқдамиз. Бу бизнинг энг катта бахтимиздир. Тошкентликлар зилзиладан сўнгги дастлабки соғдаёқ партия ва ҳўкуматининг, бутун совет халқининг маданий сеза бошладилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Урток Л. И. Брежнев, Министрлар Советининг Раиси Урток А. Н. Косигин дарҳол Тошкентга етиб келишди. Улар шу жойининг ўнда шароит билан танишдилар, шу ернинг ўнда шаҳарга ёрдам қўратилишининг зарур чораларини белгилдилар.

Зилзила оқибатларини тутатиш юзасидан қилинаётган ишларни мувофиқлаштириб бориш учун КПСС Марказий Комитети ва ССР Министрлар Совети Ҳўкумат комиссиясини тўзиб, унга бошчилик қилишга меҳта топширдилар. Шунингдек, республика ҳўкумат комиссияси ҳам тўзилиб, унга республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. М. Мухомедов бошчилик қилди.

Комиссиялар, ўзбекистон партия, совет, ҳўжалик оғанларини олдига бошонасиз қолган аҳолининг дарҳол жойлаштириш, савдо, оқватланиш, таъминот қорхоналарининг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш, шаҳарни бундан йўлдан уйларида тозалаш ва тиклаш ишларини бошлаб юбориш, йўлдош шаҳар барпо қилиш масаласини ҳал этиш, иттифоқдош республикалар тақлим қилган ёрдамнинг ҳисобга олиб, уларнинг бажариладган ишлари ҳажмининг ва жойини белгилаш, Тошкентда йилга бир миллион квадрат метр уй-жой курилшини ҳисобга олган ҳолда кудратли курилш ташкилотлари ва мустақам курилш базасини барпо қилиш каби конкрет вазифалар кўйилди. Шаҳарни палаталар, дорн-дармонлар, саноат ва

ДУСТОНА ҚУТЛОВ

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари Куба революцияси галабасининг ўн бир йиллигини нишонлашда Иригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш инженерлари институтида ўтказилган кеча ана шу шонли санага бағишланди. Кечада шаҳар жамоатчилиги вакиллари билан биргаликда Кубанинг Тошкентда ўқибтган студентлари ҳам қатнашдилар.

Кеча қатнашчилари Гаванага йўлланган табрик телеграммасида кубалик дўстларимизнинг социалистик жамаит қурилишида янги-янги муваффақиятларга эришувларини тиладилар. (ЎзТАГ).

ТУРКИСТОН МАТБУОТИДА ЛЕНИН ГОЯЛАРИ

А. Навоий номидаги республика халқ кутубхонаси ходимлари «Русский Туркистан» газетасининг 1906 йилдаги 94-сонини топишди. Бу газетда Туркистонда биринчи марта Ленин гоёлари тереанум этилган.

Материалларда большевикларнинг меҳнат фаолиятлари ҳикоя қилинади.



Студентлар шаҳарчаси кун сайин ободонлашмоқда. Бу ерда ТошДУнинг бош ўқув корпуси курилмоқда. Сиз суратда кўриб турган пайвандачилар: (чапдан) А. Ягудин, Б. Пучков, Б. Пролубниковлар ана шу курилмоқда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ю. Давидов бошлиқ пайвандачилар бригадаси «Гавташкентстрой» б-трест, 7-курилш бошқармасида илгор бригадалардан ҳисобланади.

Ҳар бир республика, Москва ва Ленинград курувчиларининг, ҳарбий бинкорларининг Тошкентни тиклашга қўшган ҳиссасини кўрсатувчи рақамлар дўстлик мадҳи бўлиб янғирди. Москва бу шаҳарда 230 миң квадрат метр уй-жой, Ленинград — 100 миң, Россия Федерацияси — 334,8 миң, Украина — 163,7 миң, Белоруссия — 26,6 миң, Қозонистон — 28,3 миң, Грузия — 22,8 миң, Озарбайжон — 35 миң, Литва — 10,7 миң, Молдавия — 6,7 миң, Латвия — 8,9 миң, Қирғизистон — 11,5 миң, Тожикистон — 8 миң, Арманистон — 15,3 миң, Туркменистон — 9 миң, Эстония — 5,6 миң, ҳарбий бинкорлар 170 миң квадрат метр уй-жой куриб бердилар. Шунингдек, қардош бинкорлар кучи билан 18,2 миң урилди мактаб, даярли 9 миң урилди болалар богча ва яслилари, барча жуда кўп объектлар курилди.

КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг, ўзбекистон партия, совет ва ҳўжалик органларининг бевосита раҳбарлигида улкан яратувчилик ишлари бажарилиди. Тошкент харобалар орасидан кўтарилиб, янда гуллаб ва улдувор шаҳарга айланди. Шаҳарда ҳар бир янги квартал, янги кўча, уй совет кишиларининг буюк дўстлигига ёдорликлар.

Мен Москва ва Ленинград иттифоқдош республикалар, ҳарбий бинкорлар партия ва совет раҳбарларининг «Правда Востока» газетасида эълон қилинган мақодаларини зўр эътибор билан ўқиб бордим. Бу мақодаларда гап фақат рақамлар устиде бормайди. Барча мақодаларда мамлакатимиз халқларининг дўстлиги ва биродарлиги, ўзаро ёрдами ва ўзаро мадд қўратилиши совет ҳаётининг қонунига айланганлиги ҳақидаги фикр ифодаланади.

Халқларимиз биродарлиги ва дўстлигининг яна бир ёркин киррасини таъкидлаб ўтмай бўлмайди. Зилзила давом этиб турган, янги урил, мактаблар, мактабгача болалар муассасалари курилмаётган пайларда Советлар мамлакатининг кўпгина шаҳарлари тошкентликларга бошона берди, уларнинг фарзандларига соғломлаштириш муассасаларини ва мактабларини бериб қўйди. Зилзиладан зарар қўрган оқибатларининг юз миңдан зиёд фарзанди ёнда энг яқин шароитда дем олиш имкониетига эга бўлди. Москва мактаб-интернатлари тошкентлик болалардан 1009 кишини, Ленинград — 829, Чимкент — 132, Жамбул мактаб-интернати 50 кишини икки йил муддатда ўз қулоғига олди.

Тошкент курилши давом этмоқда. Шаҳар марказида ва янги массивларда янги ҳашаматли биналар қед қўтармоқда. Районларни янги магистраллар бириштиришмоқда. Ўзбекистон пойтахтида метрополитен курилши ҳақида қарор қабул қилинди. Шаҳарда кудратли курилш базаси, мустақам жанговар коллективи бўлган Янги «Гавташкентстрой» курилш ташкилоти тўзилиб, ўз ташилот 1 миллион 383,6 миң квадрат метр уй-жой, 47,6 миң урилди мактаб, 11680 урилди болалар богча ва яслиларини, жуда кўп нодр маъмурий ва маданий маншай биналарни ишта тушириди.

Фидокорона меҳнатлари ва муваффақиятлари учун бир неча миң бинкор ўзбекистон КП Марказий Комитети, ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Фахрий ёрликлари билан, «Тошкент бинкорига» значонлари билан мукофотланди. Кўп кишиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат қўратган бинкор» унвони берилди.

Совет халқининг, ленинча коммунистлар партияси томонидан тарбияланган интернационали халқининг Тошкентда зилзила оқибатларини тутатишда қўратган буюк жасоратини ҳеи қачон унутмайли. Совет ҳўкимиятининг дастлабки йилларида ўзбекистон пойтахтининг нон шаҳри деб атарилган. Сўнгги йилларда Тошкент турли халқроқ форумлар тез-тез ўтказилганда жойга айланган, аниқча бу ерда Хиндистон билан Покистон ўртасида тарихий Декларация имзоланган. Тошкентни тинчлик шаҳри деб атай бошладилар. Эндиликда қардош халқлар кўли билан харобазор ўрнида тикланган Тошкент ҳақли равишда мардлик, биродарлик ва халқлар дўстлиги шаҳри бўлиб қолди.

Бу ном абадий яшайди.
(«Правда Востока» 1970 йил 10 январь).

ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР САРИ



Кеча шаҳар партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети декабрь (1969 йил) Пленуми, СССР Олий Совети VII сессияси, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ахчулари ва шаҳар партия ташкилотининг вазифалари муҳокима қилинди.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов йиғилишда доклад қилди. Йиғилиш ўтган йилнинг охирида мамлакатимиз ва халқимиз ҳаётида муҳим воқеалар бўлиб ўтганини таъкидлади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг декабрь Пленуми, Олий Совет сессияси, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди муҳим ҳужжатларини муҳокама этди ва қабул қилди. Бу ҳужжатлар Ватенимизнинг беш йиллигининг юбилей йилидаги плани ва бюджет ҳақидаги қонуи, колхоз ҳўжжати асосий қонуни ҳисобланган колхоз Уставидир.

Қабул қилинган ҳужжатлар жуда катта аҳемиятга эгадир, улар социализмнинг устунилигини, халқимизнинг тинч-икондий мақсадларини, биринчи социализм мамлакатининг, куч-қудрати ва унинг жаҳон тараққиётига таъсирини ишонарли равишда намоиш қилади.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари Г. Пулатов, шаҳар

ШАҲАР ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

топширликларини муваффақиятли бажаришга йўналтирмоқдалар.

Партия, касабга союз ва комсомол ташкилотларининг социалистик мусобақага раҳбарлик қилишдаги ташкилотчилик роли кун сайин охиб бормоқда.

Шу билан бир вақтда бир қанча шаҳар ташкилотларининг ишда жиддий камчиликлар ҳам мавжуддир. Биз саноат, курилш ва транспорт ташкилотлари 1969 йил ишлаб чиқариш пландарини бажара олмадилар. Шаҳар саноат қорхоналарининг 1969 йил ҳисобидан 10,7 миллион сўмлик махсулот қораздор бўлиб қолди, курилш ташкилотлари эса 250 миң квадрат метрдан зиёдроқ уй-жойни кам ишта тузириб, меҳнаткашлардан қараздор бўлиб қолдилар. Саноат объектиларини, маданий-маншай муассасаларини ишта тузириш топширликларини ҳам бажаришга қолди.

Кўпгина қорхоналарда меҳнат унумдорлиги жуда суст-кечлик билан оширилмади, ишлаб чиқариш самарадорлиги етарли даражада тез ортиб бормайтир.

Биз ташкилотларда қўйилган вазифаларни бажариш учун раҳбарларнинг махсулят

қарши пландарини бажаришни таъминлай олмаётган раҳбарларга нисбатан талабчилик қилмаётган, коллективларни қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга етарли сафарбар этмаётганлар.

Шаҳар партия активи йиғилиши қўйидаги қарорга келди, КПСС Марказий Комитети декабрь (1969 йил) Пленуми, СССР Олий Совети VII сессияси ва колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди қарорлари раҳбарлик ва ижро учун қабул қилинсин.

Шаҳар партия активи КПСС Марказий Комитетининг чини ва таъин сисбат соҳасидаги амалий фаолиятини маъқуладди ва тула қўлаб-қувватлади.

Район партия комитетларига, бошлангич партия ва касабга союз ташкилотларига, ҳўжалик органларига ташкилотчилик ишларини кўчайтириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун қоралар билан ошириш тасути этилди.

Йиғилиш, барча меҳнаткашларни давлат пландарини ва В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этишни, меҳнат унумдорлигини ошириш ва меҳнатни илмий асосда ташкил этишни кенг жорий қилиш суръатларини тезлатишни энг муҳим вазифалар деб ҳисоблайди.

Район партия комитетларига, бошлангич партия ва комсомол ташкилотларига КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми, СССР Олий Совети VII сессияси, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ва КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллигига Тезисларини меҳнаткашлар орасида кенг тушутириш топширилди.

Шаҳар партия активи Ватенимизнинг иқтисодий кудратли ва халқроқ обрўсини мустақамлаш учун коммунистлар, шаҳар меҳнаткашлари бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, беш йиллик топширликларини муддатидан илгари удралаш ва В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллигини муносиб қилиб олиш юзасидан олган мажбуриятларини шароит билан бажариладган деб шифоқ билдирди.

Актив йиғилиши шаҳар саноат қорхоналари, курилш-монтаж ташкилотлари, лойиха институтлари, транспорт, алоқа, маиший хизмат қўратуш ташкилотлари коллективларининг 1970 йил учун олган социалистик мажбуриятларини маъқуладди.

Йиғилишда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари К. Бекаев қатнашди.



КПСС Марказий Комитети Ташкеларида: Халқияз Улуғ Ватан урушида...

наларидики юрак мардлик намуналарини кўрсатдилар. Икка-ичка кишилар Ватан оқолини узуни жонини қурбон қилди...

ки. Она шахрим Гамбургга бораман. Қийинларини башига қилиб, медалларини ташиқ олсам...

БЕРЛИН остонларига келганда, полкнинг ҳужуми бир мунча пасайиб қолди. Бунга жангчиларнинг ҳаддан ташқари чарчани...

иншора қилиб. — Кечасида киришасиз. Унчагина халта билан яхшилаб танишинг...

Немис каскани отмади. Ленин Саид немисни аниқ кўрди. У оқ ниқоб халат кийиб олган...

Одатда бундай диққатназар фахс пайтларда киши ўйга чўшиб кетмади. Ўз яқинларини, туғилиб ўсган жойини оқлайди...

Ана шундан кейин Саид овдан бирон марта ҳам кўриб қатмади. — Мана энди чуқурча ичиди...

Бағри куйиб кун чиқди. Қаердадир олдидан снарад гўмбурлади. «Хозир яна жанг бошланади» ўйлади...

—Хўш, фашистни даф қила оласизми? — сўради майор унга бошдан-оёқ кўз югуртириб чиққач.

—Сизнинг буваси қаттиққўл одам эди. У ов қилишни яхши кўрар, ҳам қишлоқлардан хўрақ билан уни Султонмурған бува деб аташарди...

В. УРИЦКИЙ.



СУРАТДА: Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводи...

ПАРМИЯ ПУРМУШИ

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

ЎТган йилимиз барча совет кишилари қатори қуриш бошқармаларида ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатиб...

зими билган, етарли тажрибага эга бўлган ташкилотчи-коммунистлар етакчилиги қилишди...

албатта. Коммунист, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Х. Орплов, В. Кокашинский, С. Тасос, А. Янушевич, Х. Гензос, Н. Мичулис ўртоллар бошчилиги қилаётган коммунистик меҳнат бригадаларининг фидо...

мажбурятларини дохийимиз В. И. Ленин туғилган кун — 22 апрелга қадар бажариш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда.

Планетамиз Янгиликлари

ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНАДИ
КАРОЧИ. Покистоннинг таниқли публицисти Сардор Саличиннинг яқинида бўлган китоби «Ленин ва ёшлар» деб аталади.



Марказий Африка республикаси олмос конларига жуда бой мамлакат. Бу ерда ҳар йили 500 минг таратта яқин қимматбаҳо тош чет элларга экспорт қилинади.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

Фойда кетидан қувиб
АҚШ автомобиль компаниялари жуда кўп кишиларнинг ишдан бўшатилишини эълон қилди.

Газетачилар иш ташладилар

Балтимор шаҳридаги (Мэриленд штати) иккинчи етакчи кундалик газета — «Балтимор сан» ва «Балтимор ивнинг сан»нинг ходимлари иш ташладилар.

Қонун бекор қилинсин

Астурия ишчиларидан 10.000 киши ва Испания касабаси соҳабарлари кортес (Испания парламенти) раиси Александро Родригес де Валькарселга талабнома юбориб, касабаси соҳабарлари тўғрисида ҳукумат таяйилган қонун лойиҳасига нарсини чиқдилар.

КУРАШАЁТГАН ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАМЛИК

ДЕХЛИ. Бу ерда меҳмон бўлиб турган Жанубий Вьетнам Миллий озодлик fronti делегацияси шарафига Утказилган митингда қабул қилинган резолюцияда Хиндистон пойтахтининг аҳолиси Америка қўшунларининг Жанубий Вьетнамдан дарҳол, битта ҳам қолдирмай ва ҳеч сўзсиз олиб чи...

риб кетилишини талаб қилдилар. Митинг қатнашчилари Хиндистон ҳукуматига мурожаат қилиб, Жанубий Вьетнам Муваққат революцион ҳукуматини «Жанубий Вьетнам халқининг ягона ва тўла ҳуқуқли вакили» деб танишга даъват этдилар.

нубий Вьетнамда ва ҳарловчи моддаларни қўллаш Жанубий Вьетнам аҳолисининг сиҳат-саломатлиги ва хавф остида қолдирмоқда.

ТОШКЕНТ ОҚМОМ
ВЕТ. 10 ЯНВАРЬ, 1970 й.



АФГОНИСТОН. СУРАТДА: «Боз-қашн» (қўпқар) миллий ўйини пайти. Бу ўйин мамлакатнинг шимолий вилоятларида жуда кенг тарқалган.

ХАВФ ҚОЛДИМИЗ?

«Қурилганлар ҳисобида Германия билан ҳеч қандай сулҳ тузилиши мумкин эмас» — «Сарбрюкендаги «қуврин қилинганлар» союзи»нинг раиси Рес яқинда Фарбий Германия конгрессиде ана шундай деб айтди.

Бироқ сэйловларда мағлубиятга учраш янги нацистларнинг қуролларини йиғиштириб қўйишга мажбур этолмайди. Улар янги сэйловларга гуруллашиб олиш ва бахтин яна синаб кўриш ниятида йул учун уларга йул очиб, бу партиани ман этиш ҳақида ҳозирча ҳеч ким жиддий ўйла-мапти.

ТУРМУШ КЕЧИРИШ ҚИММАТЛАШМОҚДА

АММОН. Қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари Халил ал-Йобани айтдики, «Исроил Иорданиянинг гарбий районларини оккупация қилиб турганин давом эттириватганини ҳамда Исроил авиациясининг ҳужумлари тўхтамаётганини натижасида мамлакат ҳар йили сал кам 17 миллион доллар йўқотмоқда».

Штраус агар юқоқлар Фарбий Германия реакциясига ёқмайди деганда була бошласа ХДС/ХСС кучлари қара-лашишга ҳаммиша тайёр турибди деб айтди.

Ю. ДАНОВ, (АПН).



Ёши—2 миллиард йил

Черкас шаҳрининг 2 миллиард йил эканлигини аниқлашди. Ўзгач вулқон кратеридан кўла пайдо бўлган. Юз минг йиллар илгари бу кўла сувда сув та. Бу вулқоннинг ёши...

●Билиб қўйган яхши Узоқ яшай десангиз...

Мутахассис олимлар узоқ умр кўрган кишиларни синовчилик билан текшириш натижасида киши ҳаётининг узайтириш омилларини аниқлашди. Мана улар: Иجتимоий фойдаланишни меҳнатни тўхтатмаслик; Иجتимоий ва ақлий меҳнатни бир-бири билан қўшиб олиб бориш; Ўз вақтида активлик билан ҳордиқ чиқариш; Белгиланган вақтларда оқилона овқатланиш; Иччи, чекиш каби ярамас одатлардан ўзини тийиш, сабр-тоқатли бўлиш; Яхши оилавий ҳаёт кечириш, бола тарбиясини намунали йўлга қўйиш; Хўда-беҳудага дилни ранжитиб бермаслик, ҳадеб ҳаяжонлана бермасликка ҳаракат қилиш; Кулгидан ўз ўрнида бебаҳра қолмаслик ва ҳоказо.

ГЛИДИЧИЯ

● Тоғлиқлар афсонаси

Ўн икки булоқ

Пурвиқор тоғлар билан ўралган Қувшли қишлоғи Бўстонликнинг энг гўзал оромгоҳларидан биридир. Бу қишлоқнинг жануб томонида оқ тож кийгандек мағрур чўққилар ярқираб турса, шимол томонида шибедек тиник сой шарқираб оқади. Бу сой ўн икки булоқдан бошланади. Шу ўн икки булоқ ҳақида бир афсона бор: ривоят қилишларича, йиллардан бир йил ҳеч ёнгарчилик бўлмади. Баҳор ҳам қуруқ келиб...

ЭНГ БАЛАНД БИНО

Жаҳондаги энг баланд бино Нью-Йоркдаги 102 қavatли Эмпайр стейт билдинг биносидир. Бу бино 1931 йилда қурилган. Унинг баландлиги 380 метр, агар телевизор минораси билан ҳисобланса бўйи 449 метрга етadi. Бинода 5600 километр телефон ва почта, 16 та магазин, электр симлари, 96 километр водопровод трубаси, 1500 деразаси, 75 та лифт бор. Унда 25000 хизматчи ишлайди. Бинога битта метр телефон ва почта, 16 та магазин, электр симлари, 96 километр водопровод...

● ТАБИАТШУНОС ЁН ДАФТАРИДАН

КЎЗОЙНАК—ТОРМОЗ

Агар шофёр юз бериши мумкин бўлган ҳодисани зудлик билан пайқай олганда эди, наҳадан-наҳа кишилар ҳаёти сақлаб қолинган бўларди! Аммо инсон организмнинг сезги органлари шундай тизилганки, сезилган тормоз босилганга қадар 3-4 секунд вақт ўтади. Бу вақт ичида автомобиль 15 метр масофани босади. Ҳар қандай ҳодисани ҳам билинчи бўлиб киши юзи пайқайди. Югославиялик мутахассислар дарҳол ҳаракатта келадиган тормоз системасини муваммаллаштиришда ана шундан фойдаланишга қарор қилдилар. Шофёр импулслар тарқатадиган кўзойнак таъқиди. Ҳудда тўсиқ кўринганда унинг кинриклари беихтиёр титрайди. Бу вақтда тормоз системасини ишга туширадиган электр қулайтирувчи мослама импулс берилди. 2-3 метрдан кейин машина тўхтади.

● НАШЎАЛИ ОВ МАКАР БОБО ҲИКОЯСИ

Бу йилги дастлабки қор қишлоқ болаларининг севинчига севинч қўшди. Осмонда қўшлар галаси у ёқдан бу ёққа ўчди. Кеклик ва каптар овига чиқувчилар кўпайиб кетди. Ким отулов билан, ким пиеда Хисор тоғлари этакларига йўл олди. Кекса оғви Макар бобо (у киши 70 ёшларга борган, ҳозир пенсияер) ҳам бундай ордан четда қолмади. Макар бобо қиш оқшомирларнинг биринчи қишда кайтган, бизга шундай бир ҳикоя айтиб берди. — Йигитимдан буён ов билан шуғулланаман. Ҳозирги лақабим Макар овчи ҳам шундан бўлса керак. — Макар бобо кикки кўзларини юмиб бир дам келганга тоғди, ўнб қолган сиргаретини тутатди. — Бундан 20 йил илгари қиш жуда оғир келди. Шундай кунларни Зомит ва Зарнас тоғларига овга чиқдим. Оқ эшагим бор эди. Милтик ва озиқ-овқатларини унга ортдим, жунадим. Қор уряпти. Аҳан-аҳанда қолган орасида туқилар ўтиб қолади. Шу кун қишлоқда тунадим. Эрталаб тоққа яқин чағаларга йўл олдим. Қор хали ҳам тинмаган. Лекин ҳаво иллик эди. Бир лаят эшагим қулугини динг қилиб, юрмай қўйди. Бундай қарасам, ёввойи чўчка бир нимани кемираётди. Сенин эшагим панасига ўтиб, ўқ эдим. Отилан ўқнинг овози ва чўчканин кўлоқим батан қилувчи кинчирини ҳаммаёқни ларава солди. Тутун тарқалган, чўчка ёнига бордим. Унга эндигина...



Макар бобо чой кўйиб ичди-да, яна гап бошлади. Икки чўчкани эшақка ўнгардим. Йўлга тушдим. Тоғ дарёсидан энди ўтиб эдим ҳамки, бир тўда каптар учиб қолди. Етти каптар чархалак бўлиб тушди. Уларнинг қорнига арча тикиб қўйдим. Чўчки сасимайди ва хуштам бўлади! Шу билан бугунги ов етар деб қишлоққа йўл олдим. Аммо яна менинг омадим келди. Кеклик еганмики? — Макар бобо менга юзланди. — Сал тотиб кўрувдим. — Тахми эур-да. Шундай қилиб десангиз, юлгулар орасида кекликлар ўтлаб юрган экан. Уқ эдим, икки каптарни отдим. Шу кун овим жуда хайрли келди. Хотинимнинг севинганини айтиб бердим. — Макар бобо ҳикоясини тўтатганида атрофга тун ўз лардасини ёпиб, осмондан юлдузлар «кириш» пирпиратди... Э. ҲАСАНОВ, Қашқадарё области Янқабоб районидики «Коммунизм» колхозини, қишлоқ ўқитувчиси.

МАШИНАСОЗ ПОЛВОН

маълум қилганда Бахтиёрнинг кўзларига умид учқунлари парлади. Ешлгидан спортнинг тош кўтариш тури билан қизиқиб ва шуғулланиб келган Бахтиёр эртасигаёқ Тўланбой полвоннинг махалласи томон олдиди. Урта бўйли, кенг елкали, очик чеҳрали Тўланбой ака Бахтиёрни самимийлик билан қарши олди. Уятчан ва тортинчоқ Бахтиёр йиманибгина ўз мақсадини тушунтиргач, полвон нима деркан, деган ўйда, бир зум жим бўлиб қолди. Шу кундан бошлаб полвоннинг раҳбарлигида унинг ҳовлисида Бахтиёр тош кўтариш устида тинмай машқ қила бошлади. 1962 йил Бахтиёрнинг ҳаётида унутилмас йил бўлиб қолди. Шу йили эндигина 15 ёшга қадам қўйган Бахтиёрни Тўланбой ака ўзи билан Ленин комсомоли номдаги истироҳат ва маданият боғида кўрсатиладиган томошада бирга иштирок этишга таклиф қилиб қолди. Таниқли полвон билан 15 ёшли шогирдининг муваффақиятли чиқиши кенг омма орасида қизгин кутиб олинди. Истироҳат боғида бўлиб ўтган томошадан кейин турли ташкилот ва мусасалардан ҳузурда-темир йўлчилар маданият саройида, бирқачча парк ва кураш ареналарида кўплаб томошалар кўрсатиб, ҳаммамнинг олқишига сазовор бўлган устоз ва шогирд кейин...



Литва ССР, Шелутский қишлоқ хўжалик техникумининг ёрдамчи хўжалик ходими Альбина Чепонене тўртғизик. — Бир қиз ва учта ўғил кўрди. Шифокорлар кичиктойлар ва она тўғрисида галмуўлиқ қилишмоқда. СУРАТДА: Альбина Чепонене эгизаклар ва ўзининг кичик ёрдамчиси — қизин Вилля билан. Б. Алемавикус фотоси, ТАСС фотохроникаси.

● Ажойиботлар оламида

ХОНАКИ ОЛОВСУПУРГИ

Маёма шаҳридаги «Мадисон» фирмаси бор ва поллардаги бетона ўтларни йўқотиши, йўлқалардаги музани эритиш учун қўлбона «оловсупурги» ишлаб чиқара бошлади. Бу асбоб 30 минут давомида кучли аланга чиқаради. Унга бир литрга яқин керосин солинса кифой. Хонаки «оловсупурги»нинг оғирлиги бор-йўғи 2,5 килограммага яқин.

ОДЕЯЛЬ ЎРНИДА

Англиядаги «Дармэйр» фирмаси одеяли, у электр иситкичи бўлганда ҳам умуман, эскириб қолди, деган хулосага келди. Фирма «натта ҳажмдаги одеяль» палослар тайёрлади. У уйқудагиларни хилқатта соймайди. Бундай одеяларги фикимланмайди ва наравотдан полга сирғалиб тушиб қетмайди.

ҚОР ВЕЛОСИПЕДИ

Польшанин Видгошче шаҳридаги завод қор велосипедини қўллаб ишлаб чиқара бошлади. Бу велосипедни қисмларга ажратиб, оддий халта ёни пакетга солиб кўтариб юриш мумкин. Уни бир ердан иккинчи жойга олиб бориш ва сақлаш жуда қулайдир.

РАССОМ ТАБАССУМИ



— Бу харфни хали ўтгануғизча йўқ...



— Қара, Сайёра ўзидан ўн ёш катта одламга сансираб гапиряпти...

— Нима қилсин — у хотин Сайёранинг қизини ролнин уйнагандан кейин...

БУҒ АРАВАСИДА ЗАҒСГА



Голландиядаги 25 ёшли асфальт ётқизувчи Виллем Оувенил ўз севганига никоҳ кунинда муҳаббатини абадий изҳор қилиш учун ўз ихтисосига содиқ қолди. У «Никоҳ араваси» сифатида асризмнинг бошида иштирок қилган буг аравачада шах ратўшасига никоҳ таптанасига борди. АПН—ТАСС фотоси.

Ҳикматлар

Эмгир билан ўт-улан, қўшиқ билан кўнгли ўсади. Дўстлик қуёш йўлини ҳам қисқартиради. Дўстлик чегара билмайди.

69 ТИЛНИ БИЛАДИ

Янги йил арафасида Нью-Йоркдан Москвага келган полиглот Жорж Шмидт 69 тил соҳибдир. У рус, украин, ўзбек, белорус, қисқаси қитъамизнинг турли чеккаларида яшовчи катта кичик халқларнинг тилида бемалол сўзлашади. Шу ҳақда «Литературная газета»да эълон қилинган мақолани қисқартриб, эътиборингизга ҳавола этамиз. Жорж Шмидт француз. Страсбург шаҳрида туғилган. Жорж Шмидт 55 ёшда. Унинг отаси эъзаслик ораси эса француз бўлган. Ҳар тилнинг асосини қисби инженерлик. Отаси Жорж ҳам катта ўғлим меннинг изимдан бориб, инженер бўлади деб ўйлаган эди. Лекин аҳоли бошқача бўлди. 17 яшар йигитча Страсбургдаги битириш йили, лотин ва грек тилидан қилган таржималари учун кутилмаганда биринчи мукофотини олишга сазовор бўлди. Унинг ўзга тилларни ўрганишга қизиқиши шундан билинди. Кейин Шмидт Парижга бориб, шарқ тиллари Миллий мактабига ўқишга кирди. 1936 йилда шу ердан ўқиди. Бир йил Кюхарада стажировкада бўлиб, араб тилини мукаммал ўрганди. Лотин, грек, италия, ва немис тилларини лицейдаёқ ўрганган эди. 1937-1939 йилларда Шмидт армияда хизмат қилди. Аввал солдат, кейин киник офицер бўлди. 1940 йили уйга қайтиб, Гавас (ҳозирги Франс Пресс) агентлигига ишга кирди. — Мен кечас ишлар кундузи эса Страсбург университетини славян тиллари — чех, поляк, серб-хорват тилларини ўрганган эдим. Шунингдек япон, эски миср, эроний, ҳамда, эски сурия тилларини машқ қилардим. — дейди у. Уруш пайтида гитлерчилар Страсбургни бо...

Узини халқ ишига бағишлаган кишини ўқ ҳам четлаб ўтади.

Соз билмаган санъаткор, сўз билмаган ноияда ўхшайди. Баҳайбат чинор ҳам ниҳолликдан воёга етган.

Уша тилдаги бошқа тиллар билан умумий бўлган сўزلардан бошлаб маълум тилнинг маълум этимологиясини ўрганиб чиқаман, бир неча тил учун умумий бўлган сўзларни рўйхат қилиб оламан.

Лекин маълум тилни актив ўрганиб олишга кўпинча ҳаракат қилмайман. Бу меннинг ваэзимам эмас. Узингиз тасаввур қилинг. Масалан, мен Москвада юрганимда таити тилида ким билан гапласаман. Тилни маълум маънода пассив билганда ҳам керак пайтида мукаммал ўрганиб олиш мумкин. Л. КАНЕВСКИЙ, Н. НАУМОВ.

ЕЛГИЗ ОТНИНГ ДОНГИ



— Кечиринг, герр оберст, Бисмаркнинг уша кечаси мен тушириб юборган хайкалча сизнинг бутунингиз билан кўрасан.

— Бутун, бутун, унинг қилмагани, уни ўз кўзинг билан кўрасан.

Геррих кичиб кетган. Бертгольд дераза олдига келиб, уни ланг очди ва олис уфққа ачагача тикилиб турди.

Шардан ёпирилган кузги, зил-замбил булутлар шу қадар паст сувардики, гўё дарахт учларига, 1-Ц бўлимининг идораси жойлашган мактаб томига, мактаб ҳовлисининг қаршида чўққайиб турган чернов кўнгирига мана ҳозир илбиш қолданиб турди.

Аммо тез кунда ҳамма нарса ўзгариши мумкин...

— Кўзгуга ақинлашди. Кўзгудан унга малла қошди, кўзалари кичкина-кичина, кўз ранги, қашлари тор, лекин бутун ва юзи гўштордор бир одам қараб турарди. Оберст сариқ мўйловини тараб олиб, диванга яқин борди. Энди бош кўримайдими, аммо бутун гада кўзга яққол ташланади. Чакки эмас, Оберст мамнун: қорра ёқали бака ранг мундур бакуват елкалари ва кенг кўксини маҳкам кучиб турибди, оч ранг шими сипсилли, бирорта доғ йўқ. Кўнжи узун, яқини чўткаланган этиги яқирайди. Нуқсонсиз офицернинг қиёфаси худди шундай бўлиши керак, ҳатто лоҳода ҳам. Ха, Оберст Бертгольд ўзидан мамнун, кўннинг бошланшидан хурсанд.

— Яқин бўлган! Яқин бўлган! — деди у нафтлирини бир-бирига ишраб ва Геррихнинг ҳужжатларини яна бир кўздан кечирини мақсадида ёзув столи томон юрди.

Вильгелм Бертгольд немиш разведкасида узоқ вақт давомида бери ишлагани, бинобарин унда одамларга тирноқча ишонч қолмаган эди. Хар бир кишини у эрталми кечми гестапо терговчисининг саволларига жавоб бериши керак бўлган инуюятчи деб биларди. Кишининг хар бир хатти-харакати замирида гарагуйллик ётади деб ишонар эди.

Бертгольд Геррих фон Гольдрингнинг кучоқ очиб ку-

ри сақланб келган тафсилотлар — буларнинг ҳаммаси Вильгелм Бертгольд ростидан ҳам кекса дўстининг ўлига дуч келганидан гувоҳлик берди. Лекин текшириб кўриш ортинча қилмайди. Бунақа ишда ўз фаросатинга ҳам, оғзаки гап ва ҳужжатларнинг ҳақиқийлигига ҳам ишонини ярамайди. «Етти ўлчаб, бир кес» деган гап бор.

Бунинг устига, Совет Иттифоқида яшайвериши мумкин бўлган Геррих фон Гольдрингнинг немислар томонига ўтишига нима мажбур қилгани ҳали маълум эмас. Тўғри, йингит энди йингирма бир ёшга кирган. Эҳтимол, отаси учун ўлиш истагани, агар батанбарварлик руҳида тарбияланган бўлса, ватанига қайтиш хоҳиши устун келарди. Аммо, ҳойна-ҳой, гап бунақа ҳам бўлмади керак. Хама гап Швейцария Миллий банкида ётган икки миллион марказда. Мабодро, Геррих фон Гольдринг Совет Иттифоқида қолиб, қалбани ном билан яшайверганида бу меросин оқолмаган бўларди. «Балки у меросини олган, яна Россияга қайтиб кетини мақсадида биз томонга ўтандир? Балки атайин жўнатилгандир?»

Мана шу хилдаги шубҳа ва гумонлар Бертгольдга туни билан йўқ бермади. У эрталаб баравақ турди. Ха, буларнинг ҳаммасини тезроқ аниқлаш керак. Ахир унинг режаси ҳақиқат эмас. Еш, хушхурат барон ва... икки миллион марказ. Унинг Лорансга қаллиб бўлиши учун имаси кам? Бундан ақиссини топиши қийин.

Ишни тезлаштириш учун Бертгольд унга ўзи киритишга қарор қилди. У агентура разведкаси бўлимининг бошлиғи гауптман Кубисин чақириб, Олессадаги пийда аскарлар билми юртида ўқиган Антон Степанович Комаров ҳақида маълумотлар тўплаши буюрди.

— Иттиқасини шахсан ўзимга айтсангиз, — қатъий

таъкидлади, Оберст. — Ҳўманг, иложи борича тезлаштиринг.

Кубис ўз агентураси билан алоқа боғлагунча, Бертгольд бошқа томондан текширишни бошлаб юрди. У Берлиндаги разведка архивидан Зигфрид фон Гольдринг делосини сўраб текшириб олди. Агар Геррих ростидан ҳам отасига кўмаклашган бўлса, буни аниқлаш унчалик қийин эмас. Ҳозирча фон Гольдринг ўзини гоёт камтар тутарди. У ўзига Бертгольднинг хушга кўра кўра, ҳеч нарсага синчковлик қилмасди. Кун бўйи газета ва рақарлар, баъзан эски архивни кўздан кечирарди. Бунинг ажабланидигани эри йўқ; йингит узоқ йиллар африқалда бўлган ўз ватанининг қандай ҳаёт кечираётгани ва нима билан нафас олаётганини билгиси келарди.

Биринчи учрашудан кейин тахминан бир ҳафта ўтган. Бертгольд Геррихнинг ўз квартирасига чақирди. У икки кишилик оқват буюриқ, стола бир пицца ароқ ва вино қўйди.

— Бирга оқватланмиша тобинг қалай? — сўради Оберст, яқин бешатилган стол Гейрихда қолдирган таасуротдан мамнун бўлиб, О. герр Оберст, оқватини ва худуман маданий турмушини қандалик соғинганини билганини сўради, бунақа савол бермаган бўлардингиз.

— Ундай бўлса, жуда соз, ўтир. Нима ичсангиз? Дарвоқе сўраб ўтиришингиз ҳам кераки йўқ, сен албатта рус ароғига ўртангансан. Ростини айтсангиз, ўзим ҳам ароқини хуш кўраман — ҳатто бизнинг инапем ҳам бу билан тенглашмайди.

— Мумкин бўлса, менга вино кўйсангиз, ароқини мундоқ ичмайман.

Ва гапдан Оберст бир оз хушёр торди. Унинг ўзи ҳам агентларига йўл-йўриқ қўраганига, разведкачиликнинг биринчи шартини сифатида спиртли ичимлик истеъмол қилмаслигини ало-

ҳида таъкидларди.

— Бутундай ичмайсанми? — Бир рюмка коньяк ва бир стакан винодан нари ўтмайман.

— Вино бор, коньяк эса ҳозир бўлади, — Бертгольд дешичкка тегишли буйруқ берди.

— Менга қара, Геррих, — деди Бертгольд шунчаки эстагандай, оқватларини охираб, ичимликдан Гольдрингнинг юзига қизиллик югурган бир пайда. — Неҳаев иши хотиранда борми?

— Василлий Васильевич ишимми? Узоқ Шарда дадам иковимиз ишган шаҳар ГПУсининг соёиқ бошлиғида?

— Ха, ҳа, — тасдиқлади Бертгольд.

— Албатта, хотиранда. Унинг устидан ўзим анонимка ёзганман-ку.

— Айт-чи, бу ишнинг моҳияти нимадан иборат?

— Неҳаев дадам билан овда танишган, шундан кейин улар овга қўнғича биргалашиб борадиган бўлишди. Аммо минг тўққиз юз ўттиз еттинчи йилга келиб, дадам ўзига Неҳаевнинг шубҳали муносабатда бўлаётганини сезиб қолади. У бизнинг фаолиятимизга доир материалларни қўлга туширган бўлса керак деган ҳавотир билан Неҳаевнинг қарор қилди. Дадам анонимка тектининг тўғри, мен қайта кўчириб, уни ГПУнинг юқори органига қўнғича. Унда дадам, Неҳаев тайгага ов қилиш учун эмас, балки ана шу районда иш олиб бораётган аялос жосуслик билан учрашган боради ва унга махфий маълумотларини берди туради, деб айиб қўйган эди. Анонимкага ишонини эди. Неҳаев қамқоқча олинди. Унинг шундан кейинги тақдирини ҳақида дадам ҳеч нарса билмасди.

— Ирсията ишонмай бўладими? Сенинг хотиранг худди дадангининг ўзи. Биз разведкачилар учун яқин хотира биринчи қурол ҳисобланади. Менга бизнинг

буруқларимизни расшировка қилиш ва маълумотларни шифрлашда дадангиз ёрдам берганини айтган эдинг. Кеча ўз архивини кўздан кечира туриб, тасодифан қизиб бир қозонни топиб олдим. Мана, Бу ёзув сенига бирор нарсани эсла-тадими?

Бертгольд Геррихга сарғайиб кетган бир парча қозонни узатди. Унга турли комбинацияда туртадан қилиб уч қатор рақам ёзилган эди.

Геррих диққат билан рақамларни кўздан кечира эди, Бертгольд бепарво тамаки тортар, ақви-ақви мўминнинг хотирига юзига нигоҳ ташлаб қўярди. Оберст вазифининг оғирлигини, уни фақат мажбур шифр билан бир неча йил шугулланган кишини хал қила олишини яқин билар эди.

Орадаги сукунат чўзилиб кетди. Бертгольд энди текширишини бундай мураккаб усулни қўллаганидан афсуслана бошлади. Бундан тўрт-беш йил муқаддам, бунинг устига атиги бир неча мартагина қўнғича шартли белгилар сирини ёзда сақлаш учун разведкачининг ёш шогирдини кекса, тажрибали агенти бўлиш керак, ахир.

Нихоят Геррих бошини кўтарди.

— Бу ёқда онадай бу қозон, — деди у маълум жўнмайиб, — Дадам қанча кутган, қанча асабийлашган эди-я. Кейин мустада қарорга келиб, ўз билганича ҳаракат қилишга мажбур бўлди. Хамама иш битгандан кейин сиздан миннатдорчилик билдиришдан қийнагани хабар келди, ахир бу «Таубе» операциясининг амалга оширишга оид қўрсатма ку! Дадам руслар тайгада махфий завод юборганидан ҳақида хабар юборганидан кейин, сиздан: «Қўриқли бошланшини бутун чоралар билан кечитириш керак», — деган жавоб олинди. Аниқ тошириқ бериш-

ни ваъда қилган эдингиз, лекин биз уни олмадик. Шундан кейин дадам «Б-49» белгили агент оқрақчи «Таубе» операциясини ўзи аширдди. У баракларни ёндирди юборганидан кейин ишчилар тарқалиб кетишди. Мана энди, беш йилдан кейин, биз сабабини билан кутган қўлламага дуч келиб турибман. — Геррих гапнинг бош чанчаб, ўйлаиб қолди.

— Мени кечир, оқват нарсани эслашга мажбур қилиб қўйдим, лекин шунин билки — биз разведкачиларнинг юроти баҳиссиз темир, асаби пўлатдай бўлиш керак!

Бертгольд Геррихдан Шардадаги ишлар ҳақида яна узоқ сўраб-сўраштирди, турли хил фамилиялар, савол ва фактлар билан қизилди. Геррих буларнинг ҳаммасига бақону дид жавоб қайтарар ва кўринишдан, ўзи ҳам хотиранда турганига тамом шўнгиб кетган эди.

Коккемоллар қўшини хонага яширишга ўрнатилган магнитофон лентасини бешинчи бор алмаштириб ҳақиқати, буларнинг савол-жавоби тутамасди.

Геррих унинг ярим кечага яқин қайтди, лекин Бертгольд яна алламоҳалгача ухламай, лентадagi баулар Берлиндан олинган ҳужжатлар билан солиштириб чиқди. Зигфрид фон Гольдрингнинг 1937 йил учун тошпирган ҳисоботи 1941 йилнинг қуаида Геррих фон Гольдринг айтган гапларни тўла-тўқис тасдиқларди.

Шундай қилиб, Бертгольд ўз дўстининг меросхўрини ўғил қилиб олиб янглишмаган эди.

— Бундан ақиссини топиши қийин.

Ишни тезлаштириш учун Бертгольд унга ўзи киритишга қарор қилди. У агентура разведкаси бўлимининг бошлиғи гауптман Кубисин чақириб, Олессадаги пийда аскарлар билми юртида ўқиган Антон Степанович Комаров ҳақида маълумотлар тўплаши буюрди.

— Иттиқасини шахсан ўзимга айтсангиз, — қатъий

таъкидлади, Оберст. — Ҳўманг, иложи борича тезлаштиринг.

Кубис ўз агентураси билан алоқа боғлагунча, Бертгольд бошқа томондан текширишни бошлаб юрди. У Берлиндаги разведка архивидан Зигфрид фон Гольдринг делосини сўраб текшириб олди. Агар Геррих ростидан ҳам отасига кўмаклашган бўлса, буни аниқлаш унчалик қийин эмас. Ҳозирча фон Гольдринг ўзини гоёт камтар тутарди. У ўзига Бертгольднинг хушга кўра кўра, ҳеч нарсага синчковлик қилмасди. Кун бўйи газета ва рақарлар, баъзан эски архивни кўздан кечирарди. Бунинг ажабланидигани эри йўқ; йингит узоқ йиллар африқалда бўлган ўз ватанининг қандай ҳаёт кечираётгани ва нима билан нафас олаётганини билгиси келарди.

Биринчи учрашудан кейин тахминан бир ҳафта ўтган. Бертгольд Геррихнинг ўз квартирасига чақирди. У икки кишилик оқват буюриқ, стола бир пицца ароқ ва вино қўйди.

— Бирга оқватланмиша тобинг қалай? — сўради Оберст, яқин бешатилган стол Гейрихда қолдирган таасуротдан мамнун бўлиб, О. герр Оберст, оқватини ва худуман маданий турмушини қандалик соғинганини билганини сўради, бунақа савол бермаган бўлардингиз.

— Ундай бўлса, жуда соз, ўтир. Нима ичсангиз? Дарвоқе сўраб ўтиришингиз ҳам кераки йўқ, сен албатта рус ароғига ўртангансан. Ростини айтсангиз, ўзим ҳам ароқини хуш кўраман — ҳатто бизнинг инапем ҳам бу билан тенглашмайди.

— Мумкин бўлса, менга вино кўйсангиз, ароқини мундоқ ичмайман.

Ва гапдан Оберст бир оз хушёр торди. Унинг ўзи ҳам агентларига йўл-йўриқ қўраганига, разведкачиликнинг биринчи шартини сифатида спиртли ичимлик истеъмол қилмаслигини ало-

ҳида таъкидларди.

— Бутундай ичмайсанми? — Бир рюмка коньяк ва бир стакан винодан нари ўтмайман.

— Вино бор, коньяк эса ҳозир бўлади, — Бертгольд дешичкка тегишли буйруқ берди.

— Менга қара, Геррих, — деди Бертгольд шунчаки эстагандай, оқватларини охираб, ичимликдан Гольдрингнинг юзига қизиллик югурган бир пайда. — Неҳаев иши хотиранда борми?

— Василлий Васильевич ишимми? Узоқ Шарда дадам иковимиз ишган шаҳар ГПУсининг соёиқ бошлиғида?

— Ха, ҳа, — тасдиқлади Бертгольд.

— Албатта, хотиранда. Унинг устидан ўзим анонимка ёзганман-ку.

— Айт-чи, бу ишнинг моҳияти нимадан иборат?

— Неҳаев дадам билан овда танишган, шундан кейин улар овга қўнғича биргалашиб борадиган бўлишди. Аммо минг тўққиз юз ўттиз еттинчи йилга келиб, дадам ўзига Неҳаевнинг шубҳали муносабатда бўлаётганини сезиб қолади. У бизнинг фаолиятимизга доир материалларни қўлга туширган бўлса керак деган ҳавотир билан Неҳаевнинг қарор қилди. Дадам анонимка тектининг тўғри, мен қайта кўчириб, уни ГПУнинг юқори органига қўнғича. Унда дадам, Неҳаев тайгага ов қилиш учун эмас, балки ана шу районда иш олиб бораётган аялос жосуслик билан учрашган боради ва унга махфий маълумотларини берди туради, деб айиб қўйган эди. Анонимкага ишонини эди. Неҳаев қамқоқча олинди. Унинг шундан кейинги тақдирини ҳақида дадам ҳеч нарса билмасди.

— Ирсията ишонмай бўладими? Сенинг хотиранг худди дадангининг ўзи. Биз разведкачилар учун яқин хотира биринчи қурол ҳисобланади. Менга бизнинг

буруқларимизни расшировка қилиш ва маълумотларни шифрлашда дадангиз ёрдам берганини айтган эдинг. Кеча ўз архивини кўздан кечира туриб, тасодифан қизиб бир қозонни топиб олдим. Мана, Бу ёзув сенига бирор нарсани эсла-тадими?

Бертгольд Геррихга сарғайиб кетган бир парча қозонни узатди. Унга турли комбинацияда туртадан қилиб уч қатор рақам ёзилган эди.

Геррих диққат билан рақамларни кўздан кечира эди, Бертгольд бепарво тамаки тортар, ақви-ақви мўминнинг хотирига юзига нигоҳ ташлаб қўярди. Оберст вазифининг оғирлигини, уни фақат мажбур шифр билан бир неча йил шугулланган кишини хал қила олишини яқин билар эди.

Орадаги сукунат чўзилиб кетди. Бертгольд энди текширишини бундай мураккаб усулни қўллаганидан афсуслана бошлади. Бундан тўрт-беш йил муқаддам, бунинг устига атиги бир неча мартагина қўнғича шартли белгилар сирини ёзда сақлаш учун разведкачининг ёш шогирдини кекса, тажрибали агенти бўлиш керак, ахир.

Нихоят Геррих бошини кўтарди.

— Бу ёқда онадай бу қозон, — деди у маълум жўнмайиб, — Дадам қанча кутган, қанча асабийлашган эди-я. Кейин мустада қарорга келиб, ўз билганича ҳаракат қилишга мажбур бўлди. Хамама иш битгандан кейин сиздан миннатдорчилик билдиришдан қийнагани хабар келди, ахир бу «Таубе» операциясининг амалга оширишга оид қўрсатма ку! Дадам руслар тайгада махфий завод юборганидан ҳақида хабар юборганидан кейин, сиздан: «Қўриқли бошланшини бутун чоралар билан кечитириш керак», — деган жавоб олинди. Аниқ тошириқ бериш-

ни ваъда қилган эдингиз, лекин биз уни олмадик. Шундан кейин дадам «Б-49» белгили агент оқрақчи «Таубе» операциясини ўзи аширдди. У баракларни ёндирди юборганидан кейин ишчилар тарқалиб кетишди. Мана энди, беш йилдан кейин, биз сабабини билан кутган қўлламага дуч келиб турибман. — Геррих гапнинг бош чанчаб, ўйлаиб қолди.

— Мени кечир, оқват нарсани эслашга мажбур қилиб қўйдим, лекин шунин билки — биз разведкачиларнинг юроти баҳиссиз темир, асаби пўлатдай бўлиш керак!

Бертгольд Геррихдан Шардадаги ишлар ҳақида яна узоқ сўраб-сўраштирди, турли хил фамилиялар, савол ва фактлар билан қизилди. Геррих буларнинг ҳаммасига бақону дид жавоб қайтарар ва кўринишдан, ўзи ҳам хотиранда турганига тамом шўнгиб кетган эди.

Коккемоллар қўшини хонага яширишга ўрнатилган магнитофон лентасини бешинчи бор алмаштириб ҳақиқати, буларнинг савол-жавоби тутамасди.

Геррих унинг ярим кечага яқин қайтди, лекин Бертгольд яна алламоҳалгача ухламай, лентадagi баулар Берлиндан олинган ҳужжатлар билан солиштириб чиқди. Зигфрид фон Гольдрингнинг 1937 йил учун тошпирган ҳисоботи 1941 йилнинг қуаида Геррих фон Гольдринг айтган гапларни тўла-тўқис тасдиқларди.

Шундай қилиб, Бертгольд ўз дўстининг меросхўрини ўғил қилиб олиб янглишмаган эди.

— Бундан ақиссини топиши қийин.

Ишни тезлаштириш учун Бертгольд унга ўзи киритишга қарор қилди. У агентура разведкаси бўлимининг бошлиғи гауптман Кубисин чақириб, Олессадаги пийда аскарлар билми юртида ўқиган Антон Степанович Комаров ҳақида маълумотлар тўплаши буюрди.

— Иттиқасини шахсан ўзимга айтсангиз, — қатъий

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

10
ЯНВАРЬ
ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 «Бизнинг фототека». Музикали программа (ўзбекча), 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча), 19.20 Лирик концерт, 20.00 «ЛЕНИННОМА» программаси (ўзбекча), 20.30 Музикали тапайфуз, 21.00 «Социалистик мамлакатларда» (ўзбекча), 21.10 «Қишлоқ радиоклуби», Музикали эшиттириш (ўзбекча), 22.20 «Шанба оқшомида» деган концерт, 23.10 «Қиш ораулар» деган адабий, музикали эшиттириш.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча), 19.30 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарларидан (русча), 20.00 «Шашмаком» дан парчалар, 20.30 Озарбайжон куйлари, 20.50 Кинтоб тоқасида (русча), 21.00 Раис куйлари.

11
ЯНВАРЬ
ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
6.15 Тонгги концерт, 7.45 «Мактаб ва жамоатчилик» деган эшиттириш (ўзбекча), 8.25 Севи кўшиқлари, 9.30 Шарқ куйлари, 10.10 «ТАБАССУМ» радиокўрали, 11.35 Халқ ташаккурлари концерти, 12.15 «Эрталабки салом» (Москва), 13.30 «Хатларингизни ўриб», Концерт, 15.10 «Халқ ҳофилари» туркумидан. Жўраҳон Султонов, Маъмуржон Узоқов, 15.50 «Олмалиқ арбодори» (русча), 16.10 Мар Бойбаев, «Дуэль» радиоспектакли (ўзбекча), 17.40 Эзра ангилдиклари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ
Ўзбек тилида: 20.00 «Физкультура ва спорт». Тележурнал, 20.40 «Адиб». Телефильм, 21.20 «Атоқли бастакор», Р. Глиэр туғилган кунининг 95 йиллигига бағишланади. 22.00 «Сайёд кўнгириги». Бадий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КўРСАТАДИ
18.00 Эзра — болаларга, 18.45 «Еш нафшетиқлар кузурида», 19.00 Янгиликлар, 19.15 Музикали эзра, 19.55 Қишлоқ кўрилиши — зарбдор фронт, 20.15 Бадий фильм, 21.20 Концерт, 22.00 Янгиликлар, 22.15 Ҳисор райони халқ театрининг чиқиши.

18.00 Музикали глобус (ўзбекча), 18.40 Т. Эрматов, «Ленин йўли» қағдаси, 19.20 Кўншлар ва рақслар, 20.00 «ЕШЛИК» радиостанциясининг программаси, 21.00 «Мамлакат ва қишлоқлар» (ўзбекча), 21.10 Нахтарорлар учун кетини концерт, 22.20 «Табасум» радиокўрали, Такорий эшиттириш, 23.20 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
8.25 Туркистон Ҳарбий Овруги ансамблининг концерти, 9.15 Реклама ва эълонлар, 19.00 Москва, Халқаро шарҳловчилар даврасида, 19.30 «Бутун сиз билан опа-сингил» «Пинай»лар, 20.00 «Юнош» радиостанциясининг программаси (Москва), 21.00 «Парвоз қил, кўншларимиз!» Концерт (тонгича), 21.30 «Лениннома» программаси (ўзбекча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
14.00 Мақомлардан парчалар, 17.00 «Юнош Ўзбекистана» радиостанциясининг программаси, 17.40 «Хор сайёти» деган музикали эшиттириш.

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 10/1 да Учининчи тун (кечкурун), 11/1 да Спартак (кундузи), Шоир қалби (кечкурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/1 да Парвона (кечкурун), 11/1 да Бўрон кучи (кундузи) Олтинчи июль (кечкурун).

МУҚИМНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 11/1 да Нурхон, (кечкурун), 11/1 да Паранки сирлари, (кечкурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЦИРКАДА АРЧА» янги программа. Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да намойиш қилинади.

Кино

10 ЯНВАРДА

Эр-хотиннинг уруши... (2-серия) — «ЧАНКА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечкурун).

Зураки жосу (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечкурун).

Анжелика — фаршталар маликиси — «ВОСТОК» (кечкурун).

Мен унинг қаллигиман — «МОСКВА» (кечкурун).

11 ЯНВАРДА

Эр-хотиннинг уруши... (2-серия) — «ЧАНКА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).

Манеж қирол (эрталаб соат 11, кундуз 12 яримда), Ола муҳаббати (кундуз соат 2 да), — САНЪАТ САРОНИ.

Зураки жосу (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкурун).

Анжелика — фаршталар маликиси — «ВОСТОК» (кундуз ва кечкурун).

Мен унинг қаллигиман — «МОСКВА» (кундуз ва кечкурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 11 январда

4-6 СИНОФ МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИЙ АБОМЕНЕМТ № 1

УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ
Ўзбек халқ куй ва қўшиқлари
Лектор — УзССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, музикашунос ТАВУР ЖУМАЕВ
Қатнашадилар: М. ҚОРИЕВУВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ ТУХТАСИН ЖАЛИЛОВ НОМИДАГИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ ОРКЕСТРИ
Оркестрнинг бадий раҳбари ва бош дирижери Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САИД АЛИЕВ

ХОР КАПЕЛЛАСИ
Капелланнинг бадий раҳбари ва бош дирижери УзССРда хизмат кўрсатган артист АБДУҚАҲХОР СУЛТОНОВ
Ўзбекистон ССРда халқ артисти, лари: Фулом АБДУРАҲИМОВ, Шаҳодат РАҲИМОВА, Кундуз МИРКАРИМОВА.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Қувонди ИСКАНДАРОВА, Камтар ОТАБОВЕВ, Меҳри АБДУЛЛАЕВА.
Солистлар: Алижон ҲАСАНОВ, Тўхта РИСМЕТОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА.
Концерт-лекция кундуз соат 12 да бошланади.
Абонентлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 11 январда

7-10 СИНОФ МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИЙ АБОМЕНЕМТ № 2

УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ
ЎЗБЕК МУЗИКА МАДАНИЯТИ ДУРДОНАСИ
(мақом ҳақида сўхбат)
Лектор — УзССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, музикашунос ТАВУР ЖУМАЕВ
Қатнашадилар: М. ҚОРИЕВУВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ ТУХТАСИН ЖАЛИЛОВ НОМИДАГИ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ ОРКЕСТРИ
Оркестрнинг бадий раҳбари ва бош дирижери Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САИД АЛИЕВ

Дирижер — АБВОС БАХРОМОВ,
Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Фулом АБДУРАҲИМОВ, Кундуз МИРКАРИМОВА.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Қувонди ИСКАНДАРОВА, Камтар ОТАБОВЕВ.
Солистлар: Тўхта РИСМЕТОВА, Халия АБДУЛЛАЕВА.
Концерт-лекция кундуз соат 2 да бошланади.
Абонентлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан сотилади.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 12 январь еш соат 8 да студент ишлар учун «Ч. РАМСНИЙ-КОРСАКОВ» (туғилган кунининг 125 йиллигига) деган темада

6-АБОМЕНЕМТ БЎИНЧА
Биринчи концерт-лекция ҚАТНАШАДИЛАР: Бутуниттифок бадий коллективлар кўнгиригининг лауреати ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ
Дирижер Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист. КУВОНЧ УСМОНОВ
М. ҚОРИЕВУВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ
ХОР КАПЕЛЛАСИ
Капелланнинг бадий раҳбари ва бош дирижери Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист АБДУҚАҲХОР СУЛТОНОВ
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист БАҲРОМ МАВЛОНОВ
Республика конкурси лауреатлари Юзефа ВАСИЛЬЕВА, Марлис ЮСУФХАНОВ,
Солистлар: Анвар НАЗАРХОНОВ, Александр ЛЕВШИН.
Концертмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист МАРНАВНА ШАВАДАШ.

ТЕЛЕВИЗОР

10
ЯНВАРЬ
ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ
16.55 Кўрсатулар программа, си. 17.00 Телевизион ангилдиклар (рус тилида).
Ўзбек тилида: 19.10 Болалар учун, «Кунувоқ аниқтлар», 17.40 «ЕШЛИК» студияси кўрсатади, «Студентлик — оқтин даяр», 18.40 Болалар учун мультфильм, 19.00 Телевизион ангилдиклар, 19.15 Эстрада ишонамалари, савалар учун. Концерт, 19.55 Кўрсатулар программаси,
МОСКВА КўРСАТАДИ
Ўқувчиларнинг қанлиқ куйларида
20.00 Янги йил эстрада кўрсатулари, 21.00 Янгиликлар, 21.30 Телефильм, 22.00 Эфирда «Молодость», 22.55 Ранглар телевидение программаси, «Уруш ва тинчлик», Бадий фильмнинг 4-серияси, 00.30 Социализм дунёси, си.